

# Δήλωση της IFLA

## ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

### (IFLA /FAIFE)

**(Επικυρωμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο της IFLA στις 3 Δεκεμβρίου 2008)**

Translation in Greek:

**Antonia Arahova**

Librarian

National Library of Greece

Institute for Democracy Konstantinos Karamanlis

Η Διεθνής Ομοσπονδία των Βιβλιοθηκονομικών Ενώσεων βεβαιώνει ότι η ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση και η ελευθερία της έκφρασης είναι αρχές που ισχύουν όχι μόνο για το τρέχον συγκαιρινό υλικό αλλά για τα προσωπικά και ιδιωτικά ανεπεξέργαστα τεκμήρια που αποτελούν τις πρώτες ύλες του ιστορικού αρχείου, το οποίο μπορεί να περιφρουρηθεί βραχυπρόθεσμα ενάντια στην κοινοποίηση ή το δημόσιο διάλογο, αλλά πρέπει να συντηρηθεί και να καταστεί διαθέσιμο με στόχο την αποδοτική χρήση του σ' ένα πιο μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα ως τμήμα της κοινής κληρονομιάς μας. Κατ' αντιστοιχίαν αυτού το θέμα επιλύθηκε από την IFLA που αποφάνθηκε τα κάτωθι:

- Οι βιβλιοθηκάριοι πρέπει να παράσχουν την πλήρη υποστήριξη τους για την πρόσβαση στην πληροφόρηση στους ερευνητές που ζητούν τις πληροφορίες που εντοπίζονται σε προσωπικά δεδομένα για τις βιογραφικές, γενεαλογικές και άλλες ερευνητικές τους δραστηριότητες και δημοσιεύσεις, και παράλληλα (οι βιβλιοθηκάριοι) είναι απαραίτητο να ασκήσουν πίεση σε εκείνους που καταρτίζουν το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των βιβλιοθηκών τους όταν τα πληροφοριακά τεκμήρια είναι πιθανό να διάκεινται σε πιθανή καταστροφή, ή να παραμένουν αδιάθετα για μια αδικαιολόγητη χρονική περίοδο.

- Οι βιβλιοθηκάριοι πρέπει να αντιτάξουν στην καταστροφή των αρχείων το ότι ένα τέτοιο επιχείρημα θα παρείχε στην κυβέρνηση τη δυνατότητα να αποκρύψει ιστορικά στοιχεία, και παράλληλα πρέπει να συνεργαστούν με τα εθνικά αρχεία και τις ενώσεις των αρχειονόμων όσον αφορά στη διαμόρφωση κριτηρίων με στόχο τη δημιουργία συστηματικών κανονισμών για τη διατήρηση και την πρόσβαση στα αρχεία με άξονα φιλοσοφίας τη διαφάνεια και λογική.
- Οι βιβλιοθηκάριοι πρέπει να ασκήσουν πιέσεις για το άμεσο άνοιγμα των μέχρι πρότινος κλειστών κατηγοριών αρχείων ευθύς μόλις το περιεχόμενό τους δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί προς ζημίαν προσώπων που είναι ακόμη εν ζωή.
- Οι βιβλιοθηκάριοι πρέπει να αναγνωρίσουν ως υποχρέωσή τους να παρακολουθούν συστηματικά και να εποπτεύουν τη νομοθεσία των κυβερνήσεων τους όσον αφορά την εμπιστευτικότητα των αρχειακών στοιχείων. Συγκεκριμένα, οι βιβλιοθηκάριοι πρέπει να υποστηρίξουν την ανάγκη για τη θέσπιση και την ισχύ των νόμων προστασίας της ιδιωτικότητας οι οποίοι θα προστατεύουν τους χρήστες των βιβλιοθηκών από τέτοιου είδους καταχρήσεις εξουσίας όπως π.χ. κυβερνητικές υπηρεσίες που ελέγχουν τις συνήθειές τους όσον αφορά τα δεδομένα που επιλέγουν να αναγνώσουν και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα.

## **Τεκμηρίωση - Επιχειρηματολογία**

Η σημασία του εντοπισμού πληροφοριών σχετικά με προσωπικά δεδομένα στα αρχεία είναι δύσκολο να καταλήξει σε υπερβολές. Τα δεδομένα και τα στοιχεία, που συλλέγονται συνήθως από τις κυβερνήσεις, καλύπτουν μία ποικιλία επειγόντων θεμάτων θετικής αιτιολογίας που περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται σε: στοιχεία απογραφής (πληθυσμιακά) όπως πιστοποιητικά γέννησης, θανάτου και γάμου, στοιχεία για τη στρατιωτική θητεία, συνταξιοδοτικά δεδομένα, διαθήκες και σχολικά αρχεία. Τα αρχεία και πολλές βιβλιοθήκες έχουν στην κατοχή τους τέτοιου είδους δεδομένα, ή μπορούν να παρέχουν στους χρήστες τους την πρόσβαση σε τέτοια είδους τεκμήρια.

Τέτοια στοιχεία συνδέουν το όνομα ενός ατόμου με τα δεδομένα του/της. Μια τέτοια σύνδεση δημιουργεί αυτό που ονομάζεται «εντοπισμός πληροφοριών σε προσωπικά δεδομένα» (ΕΠΠΔ). Είναι δυνατό να διαχωριστούν οι σχετικές με τα προσωπικά δεδομένα πληροφορίες από τα συλλεγόμενα στοιχεία και να χρησιμοποιηθούν για μη-ιδιωτικούς, στατιστικούς σκοπούς, ειδικά στο σημερινό ηλεκτρονικό περιβάλλον. Εντούτοις, αυτό το ίδιο περιβάλλον καθιστά

δυνατή τη συρραφή και να επαναδιάταξη στοιχείων από μία ποικιλία πηγών και τη δημιουργία νέων στοιχείων που μπορούν να προκαλέσουν μια επίσημη, εταιρική, ή εγκληματική εισβολή στην ιδιωτικότητα του ατόμου.

Συγχρόνως, αυτό ακριβώς αποτελεί εκείνον τον τύπο των στοιχείων που οι ερευνητές μπορεί να χρειαστούν για μία γενεαλογική έρευνα, καθώς επίσης για μία άλλη ιστορική και κοινωνιολογική ανάλυση, αλλά και προκειμένου να διερευνήσουν την ευθύνη της κυβέρνησης για προηγούμενες, τρέχουσες, και μελλοντικές της ενέργειες. Η γενεαλογία και η οικογενειακή ιστορία ανταποκρίνονται σε μια βαθιά, έντονα αισθητή ανθρώπινη ανάγκη για αναζήτηση της ταυτότητας, πράγμα που μπορεί να αποσαφηνιστεί και να επιβεβαιωθεί μέσω της ανακάλυψης των συνδέσμων με την οικογένεια και την κοινότητα. Επιπλέον, η μελέτη της οικογενειακής ιστορίας έχει μυήσει αμέτρητους ερευνητές στις τεχνικές, καθώς επίσης και στις χαρές και στις απογοητεύσεις, της διαδικασίας της συστηματικής και εμβριθούς έρευνας.

Ανησυχίες για την κλοπή των προσωπικών δεδομένων και την τρομοκρατία, σε συνδυασμό με την αναδιαμόρφωση του νόμου και της σχετικής νομολογίας για τα προσωπικά δεδομένα, τείνουν να ενθαρρύνουν τις κυβερνήσεις και τα αρχαιακά αποθετήρια στην επιβολή περιορισμών όσον αφορά στην πρόσβαση σε τεκμήρια φακέλων που περιέχουν πληροφορίες για προσωπικά δεδομένα, και ακόμη και να καταστρέψουν τα αρχεία αυτού του είδους. Η IFLA αποδέχεται την ανάγκη για την προστασία της ιδιωτικότητας των εν ζωή προσώπων, για την επιχειρηματική εμπιστευτικότητα και για την κυβερνητική ασφάλεια πληροφοριών στο μέτρο που αυτοί οι έγκυροι στόχοι δεν συγκρούονται με ένα σημαντικότερο δημόσιο αγαθό. Εντούτοις, ο διαρκής αποκλεισμός ή η καταστροφή των αρχείων που περιέχουν πληροφορίες για προσωπικά δεδομένα, ακόμη και στο όνομα της μυστικότητας, της εμπορικής εχεμύθειας ή των ζητημάτων ασφαλείας, είναι σε τελική ανάλυση μια ολέθρια μορφή λογοκρισίας.